

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2010. év március hó 30. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A hivatalos személy elleni erőszak büntette és más bűncselekmény miatt a terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Marcali Városi Bíróság 4.B.6/2009/10. számú, illetőleg a Somogy Megyei Bíróság 1.Bf.164/2009/23. számú ítéletét a II. r. terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás során felmerült 4.150 (négyezer-egyszázötven) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

E végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Marcali Városi Bíróság a 2009. február 18. napján kihirdetett 4.B.6/2009/10. számú ítéletével a II. r. terhelt bűnösségét a Btk. 229.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő társtettesként elkövetett hivatalos személy elleni erőszak büntetében és a Btk. 170.§ (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő testi sértés vétségében állapította meg. Ezért a II. r. terheltet, mint többszörös visszaesőt, halmazati büntetésül 3 év fegyházra és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a II. r. terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható.

A Somogy Megyei Bíróság a 2009. október 26. napján kelt 1.Bf.164/2009/23. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a II. r. terhelt vonatkozásában akként változtatta meg, hogy a testi sértés vétségeként értékelt cselekményét társtettesként elkövetettnek minősítette. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A megállapított tényállás lényege a következő.

A II. r. terhelt 1996. évet megelőzően többnyire vagyon elleni bűncselekmények miatt 9 alkalommal állt bíróság előtt. Ezt követően további 12 esetben ítélték el vagyon elleni bűncselekmények, garázdaság, testi sértés és ittas járművezetés vétsége miatt.

Utoljára a Fonyódi Városi Bíróság a 10.B.130/2008/3. számú, 2008. október 15. napján jogerőre emelkedett ítéletével ittas járművezetés vétsége miatt, mint többszörös visszaesőt 10 hónap börtönre, 2 év közügyektől eltiltásra és 5 év járművezetéstől eltiltásra ítélte.

Az I. r., a II. r. és a III. r. terheltek 2008. november 22. napján az esti órákban az M., Rákóczi utcai B. Borozóban italoztak. A terheltek vonakodtak kifizetni az általuk rendelt ital ellenértékét, ezért B. J. pultos értesítése alapján a borozó tulajdonosa rendőri intézkedést kért.

K. E. és H. G. rendőr törzsőrmester sértettek - akik M. város területén gépkocsizó járőrszolgálatot láttak el - egyenruhában, 20 óra 23 perckor megjelentek a borozóban. B. J. pultostól értesültek arról, hogy az I. és a II. r. terheltek időközben már rendezték számlájukat.

Az intézkedő rendőrök igazoltatni akarták a terhelteket, mert tudomásuk volt arról, hogy nem sokkal korábban M-ben a Lenin utcai bisztróban rendbontás történt, két, vagy három személy összeverekedett, akik még a rendőrök kiérkezése előtt eltávoztak.

A sértettek az igazoltatás során megkérdezték az I. és a II. r. terheltet, hogy jártak-e aznap a Lenin utcai bisztróban. Ekkor az I. r. terhelt tegezve vont a felelősségre K. E. rendőr törzsőrmester sértettét, hogy "mit akarsz tőlem baszd meg"; követelte, hogy a sértett hagyja békén, majd tenyerének külső élével a sértettet mellkasának bal oldalán közepes erővel meglökte. K. E. sértett felszólította az I. r. terheltet, hogy cselekményét hagyja abba, közölte, hogy bűncselekmény gyanúja miatt elő fogja állítani az M. Rendőrkapitányságra, eközben az I. r. terhelt felé lépett, hogy őt megbilincselje. Ekkor a II. r. terhelt közbeszólt, az I. r. terhelt védelmében K. E. felé lépett és követelte, hogy az I. r. terheltet hagyják békén.

H. G. rendőr törzsőrmester sértett azért, hogy a támadást megelőzze, gumibotjával hátrafelé kezdte tolni a II. r. terheltet, majd őt hátulról át is karolta. A II. r. terhelt kiszabadult H. G. sértett fogásából és támadólag bal kezét ütésre emelve K. E. sértett felé indult, aki a támadást úgy hárította el, hogy gumibottal több ütest mért a II. r. terhelt bal kezére, ami miatt a II. r. terhelt hátrálni kezdett. Az I. r. terhelt pedig a pultról felkapott egy vastag falú üvegpoharat és azzal K. E. sértettet a bal halántékán megdobta, ennek következtében a sértett megsérült, a halántékán a bőr felszakadt és vérezni kezdett.

Ekkor a II. r. terhelt bal kézzel többször megpróbálta megütni K. E. sértettet, aki a támadást gumibot-ütésekkel hárította el, amelynek hatására a II. r. terhelt két kezét maga elé tartva a borozó ajtaja felé kezdett el hátrálni.

Időközben az I. r. terhelt a pult mellől felkapott egy fém bárszéket, és támadólag K. E. sértett felé indult. Azonban ezt a támadást H. G. sértett a bárszék megragadásával megakadályozta.

Az I. r. terhelt ki akart a borozóból menekülni, de K. E. sértett utánanyúlt, a kabátját hátulról megfogva próbálta visszatartani. Az I. r. terhelt leugrott a bejárat előtti lépcső tetejéről, így magával rántotta K. E. sértettet, és mindketten kiestek az utcára. K. E. sértett az I. r. terheltet eközben nem engedte el, az I. r. terhelt a hátán feküdt, K. E. sértett pedig rajta térdelt, hogy meg tudja bilincselni. Az I. r. terheltet megpróbálta hasára fordítani, akinek eközben sikerült kiszabadulnia, megpróbált elmenekülni. Azonban a sértett néhány méter megtétele után utolérte, testi kényszer alkalmazásával a földre vitte, és az I. r. terhelt kezét leszorította, majd megkísérelte megbilincselni. A bilincselést a III. r. terhelt úgy akadályozta meg, hogy megragadta K. E. sértett kezét és őt az I. r. terheltről lerántotta, a sértett ennek következtében elesett.

Ezidő alatt a II. r. terhelt a borozó előtt rá akart támadni K. E. sértettre, miközben azt kiabálta, hogy "hagyd a bátyámat".

H. G. sértett a II. r. terheltet ekkor testi kényszer alkalmazásával a szolgálati gépkocsihoz nyomta és meg akarta bilincselni, miközben a történetekről rádióon értesítette az M. Rendőrkapitányság ügyeletét és segítséget kért az előállítások foganatosításához. Eközben K. E. sértett a III. r. terhelt általi támadás miatt segítséget kért járőrtársától, aki elengedte a II. r. terheltet, majd a III. r. terhelthez lépett, akit elhúzott K. E. sértett közeléből.

A II. r. terhelt ekkor odaszaladt a földön fekvő K. E. sértetthez és őt jobb lábbal állon rúgta, a sértett ismét a földre esett.

K. E. sértett a bántalmazások következtében nyolc napon belül gyógyuló sérüléseket, homlokának bal oldalán 2 cm-es repesztett sebést, az állcsúcson felületes hámhorzsolást szenvedett, amelyek miatt joghatályos magánindítványt terjesztett elő.

H. G. sértettnek sérülése nem keletkezett.

K. E. sértett sérülése miatti állapotát kihasználva a terheltek a helyszínről elmenekültek. Majd az I. és a II. r. terheltet rövid időn belül elfogták és a kapitányságra előállították.

A jogerős ügydöntő határozat ellen a II. r. terhelt nyújtott be felülvizsgálati indítványt.

A felülvizsgálati indítvány szerint az eljáró bíróság helytelenül állapította meg a tényállást, tévesen értékelte a bizonyítékokat, és több eljárási szabályt is megsértett. Nem biztosították védekezési jogát, elmulasztották helyszíni szemle tartását és bizonyítási kísérlet foganatosítását, a tanúkat részletesen nem hallgatták meg, a rendőr tanúk vallomása közötti ellentéteket nem tisztázták. Megsértették a Be. 4.§-át, a kétséget kizárólag nem bizonyított tényeket értékelték a terhére.

Kétségesse tette a rendőri intézkedés jogszerűségét, állítása szerint törvényes indok nélkül került sor igazoltatásra és testi kényszer alkalmazására. Az előállításról jegyzőkönyv nem készült, kihallgatásuknál is testi erőszakot alkalmaztak, "kényszervallomással" nyertek beismerő, terhelő vallomást.

Védője törvényes kötelezettségének nem tett eleget, mert a bíró elfogultságát nem jelentette be. Arra hivatkozott, hogy az M. Rendőrkapitányság alosztályvezetőjének házastársa tárgyalta első fokon az ügyet.

Vitatta bűnösségének megállapítását a hivatalos személy megsértésének büntetében, álláspontja szerint az általa elkövetett cselekmény legfeljebb garázdaság megállapítására lehet alkalmas.

A Legfőbb Ügyészség BF.3367/2009. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt törvényben kizártnak, érdemben pedig alaptalannak tartotta.

A nyilvános ülésen a terhelt a felülvizsgálati indítványt fenntartotta, védője a cselekmény minősítésének megváltoztatását, garázdaságkénti értékelését és a büntetés enyhítését kérte. Az

ügyész a megtámadott határozatok hatályában fenntartását indítványozta.

A felülvizsgálati indítvány nem alapos.

A felülvizsgálat olyan rendkívüli jogorvoslat, amely kizárólag a Be. 416.§ (1) és (3) bekezdésében megjelölt okokra hivatkozással vehető igénybe. Azok törvényi köre nem bővíthető.

A Be. 416.§ (1) bekezdés c) pontja tételesen felsorolja azokat az eljárási szabálysértéseket, amelyek a felülvizsgálatot lehetővé teszik. E körbe nem tartozó eljárási szabálysértések, így a helyszíni szemle, bizonyítási kísérlet, szembesítés elmaradása, a tanúkihallgatás szabályainak be nem tartása, a Be. 4.§-ának megszegése valóságuk esetén sem alapozzák meg a felülvizsgálatot.

A Be. 416.§ (1) bekezdés c) pontja alapján a Be. 373.§ (1) bekezdés II/b) pontjára figyelemmel valóban felülvizsgálati ok, ha az ítélet meghozatalában a törvény szerint kizárt bíró vett részt. Az erre való hivatkozás azonban nem megalapozott.

A Be. 21.§ (1) bekezdés a) pontja értelmében bíróként nem járhat el, aki az ügyben eljár, vagy eljáró nyomozó hatóság tagjának hozzátartozója (házastársa).

Az iratokban nem áll rendelkezésre olyan adat, amely arra utalna, hogy az M. Rendőrkapitányság alosztályvezetője a nyomozás során a terhelt ellen folyó eljárásban nyomozó hatóság tagjaként intézkedett, vagy eljárta volna. Ezt nem is tehetette, mivel a Be. 29.§ b) pontja szerint kizárólag az ügyészség végzi a nyomozást a hivatalos személy elleni erőszak büntette miatt, amit jelen esetben az illetékes K. Nyomozó Ügyészség folytatott le.

Ezen túlmenően az ügyben az eljáró bíró kizárási okot nem jelentett be, elfogultságát jogerős bírósági határozat nem állapította meg, arra egyébként az eljárás alatt a terhelt sem hivatkozott.

A felülvizsgálati eljárás során a Be. 423.§ (1) bekezdése értelmében a jogerős határozatban megállapított tényállás - annak megalapozatlansága esetén is - irányadó. A bizonyítékok értékelése nem vitatható.

A tényállásban nem szereplő, attól eltérő tények: a törvényes indok nélküli igazoltatásra, a durva rendőri fellépésre, az intézkedés jogszerűtlenségére, kényszervallatásra hivatkozás vizsgálata nem képezhetette felülvizsgálat tárgyát. Nem támadható a jogkövetkeztetés helyessége, a bűnösség megállapításának törvényessége, a cselekmény minősítése azon az alapon, hogy a cselekmény nem a tényállásban írtak szerint történt.

A jogkérdések kizárólag az irányadó tényállás alapján bírálhatók felül.

Az irányadó tényálláshoz képest a II. r. terhelt bűnösségének megállapítása, cselekményének jogi minősítése, az anyagi jogszabálynak megfelel. A II. r. terhelt tényállásban írt magatartása maradéktalanul kimeríti a Btk. 229.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő hivatalos személy elleni erőszak büntettét. Hiánytalanul megvalósultak a garázdaság törvényi tényállási elemei is, a garázdaság azonban szubszidiárius jellegű bűncselekmény, megállapítására csak akkor kerülhet sor, ha az elkövető súlyosabb bűncselekményt nem valósított meg. Ezért csak a súlyosabb büntetéssel fenyegetett hivatalos személy elleni erőszak büntette volt megállapítható.

Anyagi jogszabálysértés hiányában a törvényes büntetési keretben kiszabott büntetés megváltoztatására sem volt alap.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, a megtámadott határozatokat a Be. 426.§-a alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban a kirendelt védő díjával felmerült bűnügyi költséget a Be. 429.§ (1) bekezdése alapján az állam viseli.

A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3.§-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416.§ (4) bekezdésének b) pontja kizárja, az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelemztetés a Be. 418.§-ának (3) bekezdésén alapul.

Budapest, 2010. március 30.

Dr. Akáczi József s.k. a tanács elnöke, Dr. Demeter Ferencné s.k.
előadó bíró, Dr. Márki Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bírószági tisztviselő
N-né TH